

พื้ดการรายวัน 360° Poo Jadkarn Daily 360 Degree Circulation: 850,000 Ad Rate: 1,500	Section: iBusiness/Green Innovation & SD วันที่: จันทร์ 29 ธันวาคม 2568 ปีที่: 18 ฉบับที่: 4637 หน้า: 8(บน)
	Col.Inch: 105.90 Ad Value: 158,850 PRValue (x3): 476,550 ศิลปิน: สีสี่
	หัวข้อข่าว: หวั่นไทยยากถึงเป้าลดโลกร้อน ชี้ผู้นำทางการเมืองต้องกล้าหาญ

หวั่นไทยยากถึงเป้าลดโลกร้อน ชี้ผู้นำทางการเมืองต้องกล้าหาญ

แม้การประชุมรัฐภาคีครั้งที่ 30 ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ที่ผ่านไปแล้ว มีข้อสรุปสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการเงินเพื่อสภาพภูมิอากาศ (climate finance) และการเร่งรัดการขับเคลื่อนแผนด้านสภาพภูมิอากาศที่มีอยู่เดิม จุดสำคัญมีทั้งเรื่องของการตกลงกันได้ที่จะจัดสรรเงิน 1.3 ล้านๆ ดอลลาร์สหรัฐต่อปีเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศกำลังพัฒนา และการผลักดันกองทุน Loss and Damage ดำเนินการ และมีเงินเดิมเข้าไปทุกปีก็ได้รับการยืนยันและมีแนวทางในการขับเคลื่อนต่อไป ซึ่งส่วนนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศกำลังพัฒนาที่เผชิญผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผศ.ชล บุญนาค ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพ และความยั่งยืน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และผู้อำนวยการโครงการวิจัย และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) กล่าวถึงการประชุม COP 30 ว่าแต่เรื่องน่าผิดหวัง คือการไม่สามารถผลักดันการ phasing out fossil fuel เข้าสู่เอกสารสุดท้ายของการเจรจา ซึ่งเป็นการสร้างความเสี่ยงให้แก่โลกอย่างยิ่ง และจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกไม่สามารถบรรลุความตกลงปารีส และยังทำให้การบรรลุ SDGs ทางไกลไปอีกขั้นหนึ่ง เพราะหากไม่สามารถ phasing out fossil fuel ก็จะมีมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันแม้ทุกประเทศจะดำเนินการอย่างเต็มที่เพื่อบรรลุเป้า 2 องศา แต่ปลายทางยังทำได้แค่ 2.3-2.5 องศาเท่านั้น เมื่ออุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้นเกิน 2 องศา ภัยพิบัติที่เชื่อมโยงกับภูมิอากาศจะรุนแรงขึ้น ส่งผลต่อทรัพยากรน้ำ ความเป็นกรดในมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล ส่งผลกระทบต่างๆ ทั้งความมั่นคงทางอาหาร การแพร่กระจายของโรคเขตร้อนไปในเขตอบอุ่นที่คนขาดภูมิคุ้มกัน ภัยพิบัติที่รุนแรงขึ้นจะทำให้คนยากจนลง สังคมจะเหลื่อมล้ำกว่าเดิม ย้อนกลับมาระทบถึงสุขภาพทางสังคม และเสถียรภาพทางการเมือง วนเป็นวงจรอุบาทว์ต่อไป

สำหรับประเทศไทยมีท่าทีเชิงรุกมากขึ้น โดยเฉพาะการยกระดับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก NDC 3.0 โดยขยับการลดการปล่อยแบบสัมบูรณ์ 47% ภายในปี ค.ศ.2035 เมื่อเทียบกับปี 2019 และขยับเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี 2050 แต่การจะบรรลุเป้าหมายที่ทะเยอทะยานระดับนี้ต้องอาศัยการขับเคลื่อนที่พลิกโฉม ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังห่างไกลจากสิ่งนั้นมากนัก คอขวดสำคัญคือการปฏิรูปแผนพลังงานของประเทศที่ยังพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล โดยเฉพาะ “ก๊าซฟอสซิล” ในการผลิตพลังงาน (เราควรเปลี่ยนการเรียกก๊าซธรรมชาติมาเป็นก๊าซฟอสซิลได้แล้วเพราะคำว่าธรรมชาติจะเป็นคำที่พอกเขี้ยวพลังงานชนิดนี้ในบริบทโลกที่ต้องเปลี่ยนผ่านจากพลังงานฟอสซิลไปสู่พลังงานทดแทนอื่นๆ)

นอกจากนี้ผู้นำทางการเมืองของไทยในรัฐบาลช่วงสิบปีที่ผ่านมาไม่มีความเป็นผู้นำในการกล้าเป็นหลักชัยของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนไปสู่อนาคตที่ยั่งยืน ยังคงโอนอ่อนต่อภาคเอกชนด้านพลังงานมากเกินไป บทสนทนาในระดับนโยบายมักจะถูกยู่ระหว่างการเลือก

ความมั่นคงทางพลังงานหรือการเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานที่ยั่งยืน แต่แท้จริงเป็นเพียงการสร้างข้อสองข้อเทียมเพื่อให้สุดท้ายไทยยังยึดติดกับพลังงานฟอสซิล การตัดสินใจเรื่องนี้ต้องตัดสินใจทิศทางหลักในเชิงยุทธศาสตร์ก่อน ซึ่งต้องอาศัยความกล้าหาญทางการเมือง จากนั้นจึงจัดการเรื่องแผนการจัดการความเสี่ยงในอนาคตที่ต่างกัน หากเลือกจะมุ่งสู่พลังงานที่ยั่งยืน โจทย์ที่ตามมาคือจะลงทุนอย่างไรในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างความมั่นคง การเข้าถึงที่เท่าเทียม และเตรียมรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

ถ้าไม่เริ่มด้วยความเป็นผู้นำทางการเมือง ประเทศไทยไม่มีทางบรรลุเป้าหมายที่ประกาศไว้อย่างแน่นอน และถ้าเรายังคงไม่มีผู้นำ

ทางการเมืองที่กล้าหาญในเรื่องนี้ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจะไม่ใช้แค่เรื่องพลังงาน แต่จะขยายไปสู่เรื่องเศรษฐกิจในภาพใหญ่ เพราะจะมีธุรกิจจำนวนมากที่จะต้องย้ายฐานการผลิตไปที่ประเทศอื่นที่สามารถจัดสรรพลังงานสะอาด 100% ให้เขาได้ กระทั่งกับการจ้างงานและเศรษฐกิจค่อนข้างแน่นอน

เมื่อผู้นำทางการเมืองมีความกล้าหาญ และมีทิศทางที่ชัดเจน และเมื่อทิศทางเหล่านั้นสอดคล้องกับความมุ่งมั่นที่ประเทศประกาศไว้ สิ่งที่จะต้องตามมา คือมาตรการต่างๆ ที่ทำให้แน่ใจว่า รัฐบาลเอาจริงในทุกระยะ เมื่อนั้นภาคเอกชนจึงจะกล้าที่จะลงทุนระยะยาวไปสู่เป้าหมายของประเทศ ขณะเดียวกันรัฐบาลต้องคิดถึงทางออกให้ธุรกิจ พนักงาน และแรงงานที่ทำงานภาคพลังงานฟอสซิลว่าจะเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสีเขียวได้อย่างไร ไม่เช่นนั้นพวกเขาจะเป็นอุปสรรคของการมุ่งสู่อนาคตที่ยั่งยืนของประเทศแน่นอน

การขับเคลื่อนอีกประการสำคัญ คือ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เหตุการณ์ที่จังหวัดในภาคกลาง และภาคใต้ โดยเฉพาะสงขลา พัทลุง สตูล และปัตตานี สะท้อนชัดว่า รัฐบาลไทยไม่เคยจริงจังกับการสร้างความสามารถในการตั้งรับปรับตัว ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนถึงความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม แต่ก็สะท้อนความอ่อนแอและน่าในของภาคการเมืองทุกระดับที่ควรจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการปรับตัวและดูดซับความเสี่ยงจากภัยพิบัติของประชาชน นำท่วมคาราคาซังในจังหวัดอยุธยาถึงสะท้อนให้เห็นถึงความไม่ตระหนักของผู้นำทางการเมืองถึงความจำเป็นธรรมทางด้านการปรับตัวต่อภัยพิบัติ

เมื่อสภาพภูมิอากาศกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างหนัก และภัยพิบัติเกิดขึ้นในแบบที่รุนแรงขึ้น ถี่ขึ้น และคาดการณ์ได้ยากขึ้น ดังนั้นการขับเคลื่อนต่อไปของสังคมไทยที่สำคัญที่สุดคือ คนไทยต้องไม่เลือกนักการเมืองที่ไม่มีความรู้และไม่สนใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการปรับตัวและการเปลี่ยนผ่านที่ยุติธรรม รวมถึงผลักดันการปฏิรูปทางการเมืองที่เกี่ยวข้อง

หากผลักดันได้ ความพยายามของหน่วยงานรัฐที่ขับเคลื่อนบนฐานความรู้ ภาคประชาสังคมที่พยายามขับเคลื่อนและช่วยเหลือชุมชนให้ปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ รวมถึงภาคเอกชนที่มีสำนึก

ข้อสรุปสำคัญ การประชุม COP30

เรื่องการเงินเพื่อสภาพภูมิอากาศ (climate finance)

- การตกลงจัดสรรเงิน 1.3 ล้าน ๆ ต่อปี เพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศกำลังพัฒนา
- การผลักดันกองทุน Loss and Damage ให้ดำเนินการและมีเงินเต็มเข้าไปทุกปี

เรื่องการเปลี่ยนผ่านที่ยุติธรรม (Just Transition)

- สนับสนุนแรงงานและชุมชนเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสีเขียวอย่างยุติธรรม จะเริ่มอย่างเป็นทางการใน COP31

ท่าทีประเทศไทย

มีท่าทีเชิงรุกมากขึ้น

- ยกระดับเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก **NDC 3.0** \uparrow CO₂
- ยับยั้งการลดการปล่อยแบบสัมบูรณ์ **47%** ภายในปี ค.ศ. 2035 เมื่อเทียบกับปี 2019
- ยับยั้งเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี **2050**
- มีส่วนร่วมกับความริเริ่มหลายประการในระดับโลก เช่น การกำหนดตัวชี้วัดด้านการปรับตัวและเสริมสร้างความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- เข้าร่วมในโครงการริเริ่มสำคัญ เช่น โครงการ Tropical Forests Forever Facility ริเริ่มโดยบราซิล

ความยั่งยืนและไม่เห็นแก่ตัวจะสนับสนุน และเมื่อการเมืองเปลี่ยน การวางนโยบายที่สำคัญๆ จะเปลี่ยนไป เช่น นโยบายผังเมืองจะไม่ถูกครอบงำด้วยนายทุนอสังหาริมทรัพย์ นโยบายพลังงานจะไม่ถูกครอบงำโดยทุนพลังงาน นโยบายด้านเกษตรกรรมและระบบอาหารจะไม่ถูกครอบงำโดยบริษัทปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ และทุนผูกขาดด้านอาหาร การจัดสรรงบประมาณจะเปลี่ยนตามไปด้วย การใช้งบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการอุดหนุนการเกษตร ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงด้านสุขภาพและสวัสดิการสังคมต่างๆ จะถูกขับเคลื่อนในทิศทางที่สนับสนุนความยั่งยืน และรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้มากขึ้น

อีกส่วนสำคัญคือ การปลดล็อกด้านการเงินที่จะสนับสนุนการ

รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายในประเทศ ภาคการเงินต้องให้การสนับสนุน climate finance มากกว่านี้ โดยต้องมุ่งไปสู่การให้เงินกู้หรือทรัพยากรทางการเงินเพื่อสร้าง impact ในด้านการลดก๊าซเรือนกระจกจริง นอกจากนี้ ต้องมองถึงบริการทางการเงินที่จะช่วยในการปรับตัวและรับความเสี่ยงได้จริง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงน้ำท่วม รัฐควรร่วมลงทุนในรูปแบบ blended finance เพื่อลดความเสี่ยงให้ธนาคารและเพื่อให้ดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการปรับตัวรับความเสี่ยงในพื้นที่เสี่ยงจริงไม่สูงจนไม่สามารถกู้เงินไปปรับตัวหรือฟื้นฟู นอกจากนี้ ควรจัดตั้งกองทุน Loss and Damage ภายในประเทศ กฎหมายลดโลกร้อน .

Did you know?

รายงาน SHAPING A COOLER BANGKOK: Tackling Urban Heat for a More Livable City จากธนาคารโลกเตือนว่ากรุงเทพมหานคร ขยายตัวไม่หยุด เต็มไปด้วยสิ่งก่อสร้างคอนกรีต และวัสดุต่างๆ ที่ซึ่มซับคลื่นความร้อนได้ดี จะทำให้มีอุณหภูมิเกินกว่า 30.5 องศาเซลเซียส ภายในปี ค.ศ. 2050 ในแต่ละปีจะมีจำนวนวันร้อนมากถึง 290 วัน โดยใช้ Wet Bulb Globe Temperature (WBGT) ตัวชี้วัดความเข้มข้นของความร้อน มีความครอบคลุม โดยรวบรวมทั้งข้อมูลด้านอุณหภูมิอากาศ ความชื้น และรังสีจากแสงอาทิตย์ .

ที่มา : ธนาคารโลก